

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábról postáért egyeztetni hirdetőnkkel 10 H., többeszeri hirdetőnkkel 14 H. — Hivatalos hirdetőnkkel minden szöveg 4 H. — Hirdetőknek és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:		Munkák szerkesztője:		A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Kiszámlázási pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.
Egész évre	8 kor.	ÉLES KAROLY.		
Fél évre	4 kor.	Laptulajdonos és kiadó:		
Negyed évre	2 kor.	HORVÁT GÁBOR.		
Egyes szám ára 20 fillér.				

Aratáskor.

Az idén korán kezdődött az aratás. Péter Pál előtt egy héttel már kepesorok húzódtak végig a tarlókon. Hanem ezek a korai kepesorok szűk aratásnak hírhordói. Elmaradt az Apponyi Albert „májusi esője,” a szárazság megakasztotta a termést s az eredmény közepesen is alul marad. A földművelésügyi miniszter hivatalos jelentése több mint 10 millió métermázsával kevesebbre becsüli a búza termést a tavalinál. Kevesebb lesz a többi gabana-fajtákban is.

Szomorú esztendeje lesz tehát ennek az országnak. Éppen ebben az esztendőben, midőn óriási terheket szedtet vállaira a nemzet, mintha az Isten még inkább próbára akarná tenni e népet, még szűk esztendővel is látogatja meg. Csak búzában körülbelül kétszáz millió koronával rövidül meg a nemzet vagyoni helyzete. A mi szegénységünkben oly horribilis összeg, hogy évek kellenek míg kiheverhetjük a hiányt.

A szomorú aratáshoz hozzájárulnak egyéb elemi csapások is. A szárazság hátráltatta a kapásnövények rendes fejlődését, a sokfelé pusztító jeges viharok pedig tökre pocskolták egyes vidékek szőlőtermését is.

Ilyen viszonyok között reménytelen szívvél nézünk a jövő elé, amely szinte ismeretlen veszedelmeket rejt méhében.

Ez a szomorú kilátás újra sürgetve sürget, hogy változtassuk meg valahára az ország egész gazdálkodásának rend-

jét. Mert lehetetlen állapot az, hogy egy-egy májusi eső forduljon meg a nemzet egész gazdasági helyzete. Át kell hát térnünk az önálló vámterületre és ipart kell teremtenünk. Mert a mostani helyzetbe előbb-utóbb belefutad a nyomorúságba ez a tejjel-mézszel folyó Kánaán.

Az országban a jó és silány termések váltogatják egymást. Sümeg határában azonban vagy egy terület, ahol örökkösen silány, nyomorúságos a termés: a város földjén. A vasut alatt terül el a városnak egy jókora darab területe. Ezen szűkben-bőben mindig nyomorúságosan üt ki a termés.

Nem is csoda! A föld maga kavi-csos, murvás talaj, csak úgy ég a nap melegétől. Ezt a földet egyesek bérbéveszik, akik azután úgy bánnak el vele, mint a mostoha gyermekkel szokás. Trágya nem igen kerül bele, megmunkálása silány, s emellett ebből a sívár alig termő földből két termést is ki akar préselni a bérlő. Ugyanis alig aratta le rajta a gabonát, máris beveti kukoricával, hajdinával mi egyébbel, hogy így a két, bár végtelen gyöngye termés-sel húzza ki valahogy belőle a földbért és a munkát.

Szociális és városi érdekek egyaránt azt követelik, hogy a város ezeket a földeket adja el.

Ha a város a helybeli szegény földműveseknek a földeket eladná, akkor ezek úgy munkálnák meg és úgy használnák, mint saját birtokukat. Vinnének

benne okos, rendes gazdálkodást, megjavítanák a földeket s így dúsabb termést adnának. Evvel azoknak gazdákna a a megélhetésére nagyobb mód nyújtának s jobban ide csatolnák őket a hazai rögöz.

A város maga is nyerne. Megszabadulna a földbér kezelésének nehéz munkájától. Nehéz munka a rendetlen fizetés, a hátralékok nyilvántartása és — leírása miatt. Mert azok a bérlők, akik látják, hogy munkájuk bérét sem hozza meg az a föld, mint a tapasztalatok bizonyítják, nem fizetik a bért s előbb-utóbb leírás lesz a vége. E leírással pedig a város elveszíti ama földek jórészenek hasznát s ezek legfőlegb mint holt tőke szerepelnek a város háztartásában.

Másodsorban nem venne saját fialtól uzsorakamatot, már t. i. azoktól, akik a földbért pontosan fizetik. Mikor azokat a földeket bérbeadták, földéhes népünk szertelen fölverté a bérletet, holott azok a silány, utolsó osztályba sorozható földek — ismételten hangsúlyozzuk — legtöbb évben a ráfordított munka pénzértékét sem fizetik vissza. Szerintünk pedig a városhoz méltatlan dolog, hogy éppen legszegényebb polgáraival szemben földuzsorát üzzön.

Egyéb szociális okok is melegen szólnak az eladás mellett. Legjobban szólnak azonban azok a nyomorúságos másfél centiméteres kalászkok, amelyek alacsony, vékony, nyomorék szalmaszállakon szegyenkeznek. Illetékes emberek, városi képviselők nézzék meg a szána-

A középkor és az újkor.

A Nagy Képes Világtörténet VI. kötete. Megjelent: a Révay, Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságánál. (Budapesti VIII., Üllői-ut 18.) Ára 18 K.

A nagy munkák néha egy-egy percére mintha megdöbbenténeken bennünket. Mintha visszadöbbsennék tőlük, de ez csak muló érzés, amelynek az első percben sines igaza. Az még érthető, ha az öt kötetes regény helyett az egy kötetes felé nyulunk ki a kezünk, mert hisz a mi életünknek szórakozásra és gyönyörűsége való órái rövidiek, de a komoly, tudományos munkák nál a szüksévszerűség csak annak való, aki sokat tud s csak egy-egy új nuance kedvéért olvas. A komoly dolgokat mindig illik komolyan venni s az átélvezett könyvtől hiába várunk tanulságot. Thierry végtelen kötetekben írta meg Napoleon korát és senkinek sem jutott eszébe sokallani. A francia forradalomról, a renaissancéről tíz munkát is elolvas egy-egy művelt ember, azért minden új munka újra érdekli. Gobineau csak drámai jeleneteket akart írni a renaissancéről, egy esszét párbeszéd formában és mégis két kötetre szaporodott fel műve. Az összefoglaló nagy munkákban, hármily terjedelmek legyenek is, százával zsugorognak más munkák, mint a szellemek a Salamon király palackjában. Az így összesűrt, komprimált könyvek a legérdekesebb olvasmányok. Oly értékesek, mint az igazság és olyan érdekesek,

mint egy regény, sőt még érdekesebbek is, mert milyen író merte volna kigondolni és fantáziából megírni Napoleont, a korszikai hadapródot, azután ezredet, a konzult, a császárt, akiből a felesége csinált tábornokot, a koronás parvenut, aki a leigázott Habsburgok közül rendel magának feleséget.

Ezek az egyes alakok azonban a világtörténelem előtt csak staffageok s ami ezt a tudományt a legérdekesebb és legfontosabb teszi, az a kapcsolatok kipuhatolása, az események törvényszerűségének kimutatása, az emberi lélek természetének és fejlődésének a rajza, az emberi tevékenység kibővülésének feltüntetése. A történelmi tudomány minden esetre az adatokon épül, de lényege és magva különböző események összetartozásának megállapításában van; ez lélektani és természettudományi értékűvé teszi egyben. A világhistória mindent magában foglal, ami művészet, kultúra, tény van a világon, amibe az emberi lélek beleolvad s amit produkált s mind ezt megbővíté előzményekkel és okozatokkal, úgy hogy kezében a történelem jeleneteiből nagy történelmi dráma szövődik, melynek hőse az emberiség, tartalma pedig az emberiség fejlődése.

A magyar világtörténelemnek még annál is nagyobb feladata az, hogy a magyar nemzet történelmét szervesen beleolvassza az egyetemes történetbe. Ez adja meg ennek a nagy munkának azt, amit a kis és mellőzött nemzetek folyton folyvást keresnek, a hazafias jelleget. A

magyar ember egész életén át azt hallja, hogy hazánk a középkoron át a kereszténység védőbástyája volt. A civilizáció védelme dicsőség ugyan, de ez nem volt önkéntes áldozat. Saját magunkat védjük, mint a helyünkön akármely más nemzet tette volna. De a magyarság úgy olvadt bele az itt talált európai kultúrába, hogy annak eleven integráns része lett, eleven husa, amin átfutottak az egész testnek erei, amin átlüktet a vér. Európa térképét nem változtatta meg véglegesen soha, de eszméiről, tetteiről igen. Alig telepepett meg, harcokat vitt a kereszténységért, aztán mindjárt utját állta a tatárságnak, féken tartotta a félvilágra éhes törököt, terjesztette a protestantizmust, királyt adott a lengyeleknek s egy hősné a keze Gusztáv Adolféval szorítottak s ezek közben, mi most a legjobban érdekel, Mátyás udvara volt az utolsó renaissance-udvar Európában. Ez így mind csak szimbólum, de az életben mindennek tartalma volt s Mátyás világhódító terveivel Európa történelmében nyult belé az ország.

Éppen a renaissancet és Mátyás udvarát rajzolta meg a Nagy Képes Világtörténetnek most megjelent VI. kötete, mely azért késett, mivel többszörösen gazdát cserélt. A kötet külföldi részét, az egésznek körülbelül háromnegyed részét dr. Csuday Jenő egyet. magántanár írta meg, ez a tudóskörökben jól ismert, alapos ké-szültségű, buzgó és lelkiismeretes tudós. Csudaynak a történelmi ismereteken kívül az a szerencséje és érdeme is megvolt, hogy ami e ke-

lomgerjesztő kalászkokat, vizsgálják meg az agyoncsigázott földeket s akkor minden oknál jobban meggyőzők ezek, hogy legokosabb dolog volna, ha a város azokon a földeken túladna.

Zalavármegye szabályrendelete a vásárrendtartásról.

Zalavármegye vásárrendtartási szabályrendeletet hozott.

Eszerint az országos és hetivásárok a vármegye egész területén nyári hónapokban, vagyis április 1-től október 1-ig reggeli 6 órától este 7 óráig, télen azaz október 1-től április 1-ig reggel 7 órától este 5-ig tartanak, mely időn kívül sem sátorokat verni, sem árúkat kirakni nem szabad.

A vásárrendtartási helyek és állási sorrend megállapítása a vásártartó község birájának és helyettesének joga.

Az egyforma árúkra a vásárokon a helyek egy csoportban jelölendők ki és ezen árúcikkek csak a kijelölt helyen árúíthatók.

Az egyes csoportok a következő sorrendben állítandók össze:

- I. Kalposok, szabók, szűrszabók, szücsök, cipészek, csizmadiaák, bocskorosok.
- II. Rőfösök, gyalosok, rövidárusok és földnárulók.
- III. Könyvárusok, bábosok, fésűsök, bádgosok, lakatosok, rézművesek és szítások.
- IV. Famunkások, asztalosok, székesek, hognárok, kádárok és esztergályosok.
- V. Tarsznyások, szűgyártók és kötelesek, ez utóbbiak közel az állatvásárhoz.
- VI. Edényesek.
- VII. Zsir-, szalona-, kalács-, pecsenyefüzlők stb.

A vásártéren a felsorolt csoportokban az egyes iparosok akként helyezendők el, hogy első helyen a vásárt adó községbeli iparosok, ezek után sorrendben ugyanazon járásbeliek, majd a vármegyebeliek, aztán a más vármegyebeliek, végül a külföldi iparosok és kereskedők foglaljanak helyet. Az elsőbbség megállapítása ugyanazon iparág és egy helybe való iparosok között az iparjegy kelte szerint történik, melyet minden iparos és kereskedő a vásárra magával hozni tartozik.

Azon eladónak, aki a vásár megkezdése után érkezik, nincs joga a különben ott tén megillető első helyet követelni, hanem iparostársai után rakodhatik ki árúikkal.

Ugyanaz az iparos ugyanazon iparigazolvány alapján csak egy helyen árulhat, miért is két vagy több sátor fölállítását meg nem engedtetik. Aki valamely árura az eladóval alkuban áll, mindaddig, míg az alku tárgyát ott nem hagyta, eljoggal bír, miért is szigorúan tilos két fél közti alku alatt egy harmadiknak közbejérni.

Káromkodás, botrányt okozó perlekedés, a vásárral elfoglalt helyeken való lármas elintézés szigorúan tiltatik.

Füzik Gyula.

1900. március 17-én ünnepeltük járásunk főszolgabirójának, Füzik Gyulának 25 éves vartörtelmének megírásánál elkerülhetetlen, a papságnak óriási, szinte áttekinthetetlen történetét. Ez az alapos, érdekesen felépített éno-man stílizált munka Csudaynak legértékesebb munkája lesz. A magyar részt Schönerr Gyula dr. szintén egyetemi magántanár, írta meg, a Hunyadyak korának régi idő óta alapos buvára. Az utolsó fejezetet, mely a könyv egész tárgyát összefoglalja, a szerkesztő, Marczali Henrik dr. írta meg. Nagyszámú pompás kép van a kötetben művészi izéssel és tudós gonddal összeválogatva, melyek közül meg kell említenünk Jeanne d'Arc érdekes képmását s a magyar részről II. Ulászló levelét a porlázadásról, a Hunyadiak cimerével, Mátyás trónkártyáját s brevannának második címlevelét. Azonkívül is több színes és fekete melléklet van a kötetben, melynek kösését a szerkesztő néhány sornyi előszavában azzal okolja, hogy munka közben is többszörösen gazdát cserélt. Ez azonban nem hagyott nyomot a munkán, amely minden tekintetben egyöntetű és gondos, amelyből immár csak egy, a legutolsó kötet van hátra a legújabb kor története. Ezt a szerkesztő, Marczali Henrik dr. fogja megírni.

megyei szolgálatát. Akkor méltányoltuk működését, a vármegye, a járás és a város nevében egyaránt szívósi f kadt kívánság szállott föl, hogy az Isten öt tartsa meg az ötvenéves jubileumig is s éltesse soká-soká. Ó, de a halál keze erősebb, hatalmasabb volt, mint az óhajások összevéve, erősebb, hatalmasabb, mint az erővel teljes, szálas férfiú szervezete s nem indították meg szívünknek forró kívánságai, nem dacolhatott vele a férfiúi imponáló erő: letörte őt az élet legszebb szakában, mélységes mély fájdalomra övének, a város, a járás, a vármegye közigazgatási tisztviselőinek és népének.

Családjá siratja benne az édes jó apát, lesett koronáját, a tisztviselő és jóbarátok a kartársai és jóbarátot, a város és a járás érdekeknek hű őret és gondozóját.

Leverő a csapás, bár nem váratlan. Az emésztő kór ott lapangott az erős szervezetben, lassan, de biztosan örölte s végre hosszú, kínos halálusa után f. hó 27-én reggel a halál győzelmét aratott az életen. A gyászshir gyorsan röplött szét, mely részvételeket keltve mindenfelé. A középületek, egyesületek házain gyászlobogók jelentették, hogy a sümegei járás főszolgabirója nincs többé.

A részvét hatalmasan nyilatkozott még a f. hó 28-án végbement metésén. Megjelent Hertelendy Ferenc fő- és Csertán Károly alispán, Cukeller Lajos, Víz Gáza, Kaufman Mátyás megyei aljegyzők, Thassy Lajos zalaegerszegi, Mayer István novai, Kolbenschlag Béla csáktornyai, Viosz Ferenc kanizsai, Merkl Antal letenyei, Takách Imre keszhelyi, Szentmiklóssy Gyula tapolcai, Malatinszky Lajos szentgróti főszolgabiró, Solyomi Tivadar perlaki lb. főszolgabiró, Ságvári Jenő dr. tapolcai szolgabiró, Barcza László, Bogya János, Gyömbörey János, Hayden Sándor, Háczy Kálmán Illés Rafael, Kurorelly Pál, Pintér Lajos ifj. Tarányi Ferenc dr. megyehibizottsági tagok. A vidékbeli papságot Andalic Lajos és Szanyi Ferenc esperesek, Sandi Ferenc, Csizmadia Pál dr. Holub János, Kardos László, Kreutzer Dezső, Jankovics Ferenc képviseltek. Szentgrót képviselőiben Scholtz Károly jegyző és a községi bíró jelentek meg a végső tisztességen. Testületileg jelent meg a járás jegyzői kara; Sümegei a képviselőtestület és elöljáróság, az önk. tűzoltóegyesület. Résztvettek a környékbeli községi bírák, Sümege intelligenciája teljes számmal s nagy közönség.

A ravatalt a koszerük sokasága borította. A gyászszertartást Németh János plébános Szita Román házfőnök s Tamási István káplán segítségével végezte. Midőn megindult a szomorú menet, a halottas kocsit körül a tiszteletesség és a vármegyei huszárok alkották őrséget.

A sírnál elhangzott az utolsó szolozsma s a gyászoló község mély megindulással vett búcsút a járás elhunyt főszolgabirójától, ki a hivatalsszeretet, a hivatalbeli munka és kötelesség mintaképe volt.

A család szíven ott tátog a mélységes seb, amit a könyörtelen halál vágott rajta, midőn elrabolta tőle erős oszlopát. A könyörtül Isten hintsen gyógyító balzsamot szívök mély sebére, drága halottuk sirján pedig virrasszon az emlékezet őrző anyala!

A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Füzik Gyuláné szül. Egyházashernyeni Jakab Rozália úgy a maga, mint gyermekei és az összes rokonság nevében fájdalomtól mélyen megtört szívvel jelenti szeretett férje, atyjuk, fiuk és apósa, Nemes- és pusztá-ócsai és ciffari Füzik Gyula sümegei járás főszolgabirójának f. hó 27-én d. e. fel 9 órakor, életének 54-ik, boldog házasságának 28-ik évében hosszas és kínos szenvedés után, szervei szivbajban a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A szeretett földi maradványa f. hó 28-án délután 5 órakor fog Sümegeen a róm. kat. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni s az ottani róm. kat. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 30-án délelőtt 9 órakor fog a sümegei róm. kat. plébánia-templomban a Mindenhatóknak bemutattatni. Sümege 1904. június 27-én.

Áldás és béke lengjen a felejthetetlen bannvai felett! Özv. Füzik Gyuláné. Jakab Rozália, mint neje. Füzik Margit, férj. Szerdahely Károlyné, Füzik Dezső, Füzik Magdolna, mint gyermekei. Füzik János, Kustos Magdolna, mint szülők. Füzik Lajos, Füzik Ernő, Füzik Gizella, özv. Koltay Kálmáné, szül. Füzik Lujza, Özveges Lászlóné, szül. Füzik Irén, mint testvérei. Szerdahely Károly, mint veje. Jakab Bódog és neje. Bery Irma, Özveges László, mint sógorai.

H I R E K.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Tanító* Kálmán szenici kir. járásbírói telek-kegyvezetőt a zalaegerszegi törvényszékhez hely-zte át. — A földművelésügyi miniszter *Láng* János tapolcai állatorvost Zsablyára (Bács-Bodrog m.) helyezte át.

— **Közönet** *Kunc* Adolf dr. csornai prelatus 30 koronát, Túrje községe pedig 20 koronát adott Hock Pál túrjei főtanítónak az egytetemes gyűlés költségeire. Az adományokért nevezett főtanító lapunk utján hálás köszönetét nyilvánítja.

— **Közönetnyilvánítás.** Mindazok, kik felejtethetlen férjem elhunytá alkalmával fájdalomukat szives részvétükkel enyhíteni ajákoztak, fogadják ezután is hálás köszönetünket.

Özv. Füzik Gyuláné és családja.

— **Kérelem.** A harmadik évnegyed kezdetén avval a kérelemmel fordulunk mélyen tisztelt olvasó közönségünkhöz, hogy az előfizetéseket megújítani s az esetleges hátraleékokat mielőbb beküldeni sziveskedjék. E célra lapunk mai számához postaúttalványt mellékelünk. A lap kiadása tetemes költségbe kerül s ennek csakis úgy felelhetünk meg, ha a közönség szives támogatásával segít bennünket.

Tisztelettel

a kiadóhivatal.

— **Évzárás.** A sümegei elemi fiú- és leányiskola, továbbá a felső leányiskola évzáró ünnepe június 26-án volt. A plébánia-templomban tartott Te Deum után a Ramasseiter-ház-udvarára vonultak az iskolák növendékei s *Németh* János plébános és *Lukonich* Gábor dr. iskolaszéki elnökök és szépszámú közönség jelenlétében a *Szobattal* megkezdtek az ünnepet. A megeredő eső miatt az ünnep programját nagyon össze kellett vonni. *Bánfi* Alajos igazgató rövid beszéde után kiosztották a jutalmakat, *Fankó* Lajos III. oszt. tanuló bucsubeszédet intézett az összes jelenvotakhoz s a Himnusszal véget ért az ünnep. Utána az osztálytanítók kiosztották az értesítőket s hazabocsátották két hónapi boldog vakációra a gyermekeket.

Az *állami reáliskola* záróünnepére június 29-én az intézet rajztermében folyt le. Ezen szintén nagyszámú érdeklődő vett részt. *Kellemen* Károly dr. igazgató üdvözlő szavai után *Wiesinger* Károly tanár vezetésével *Fenn az Alpokon* kezdetű stájer népdalt énekelte az intézet énekkara. *Homor* János I. oszt. tanuló *Váradynak Az existéfiyel legendája* című versét szavalta. *Kellemen* Károly dr. igazgató tartalmas szép beszédben fejtegette az intézet kulturális hivatását. A tanári kar működéssének főcélja volt, hogy a tanítványok lelkébe a vallásos, hazafias és társadalmi erényeket minél mélyebben beleplántálja. A megragadó szép beszéd után gyönyörű népdal-egyvelegeket énekelt a kar, majd *Bonyó* István III. oszt. tanuló *Gabányi Egy kedves ember* című monológiát adta elő, élénk tetszést és gyakori derűtséget keltve. A jutalmak szétosztása után több hazafias himnuszszertű darabot énekelt a daloskör, majd az igazgató megköszönte az érdeklődést s ezzel az igazi lelki gyönyört nyújtó szép ünnep véget ért.

— **A Balatoni Szövetség** megalakítása véget 1904. évi június hó 4-én, hétfőn d. e. 11 órakor Siófokon, a fürdőtelepi hőgyteremben gyűlés lesz. A gyűlésen *Óváry* Ferenc dr. orsz. képviselő előterjeszti az alapszabályokat s megalakítják a szövetséget.

— **Értesítők.** A sümegei állami reáliskola 47-ik évről számol be az értesítő. A szokásos igazgatói jelentés után a tanári kart, a végzett anyagot s a közérdekű rendeleteket ismerteti. Beszámol az intézet gyarapodásáról. Az elmúlt iskolai évben 1215 koronát fordítottak felszerelésre, a teljes felszerelés 33 370 K 20 fillérre rúg. A tornaverseny győztesei: *Kell* József I., *Neufeld* Iván II., *Neumann* Imre III. és *Zsigmond* Mihály IV. oszt. tanulók a mészásban, *Spiegel* Dezső I., *Wlassics* Imre II., *Feleki* Gyula III., *Scheiber* László IV. oszt. tanulók a magas ugrásban, *Homor* János I., *Klaffi* Ferenc II., *Neumann* Imre III. oszt. tanulók a messze ugrásban, *Cégely* Dezső I. és *Neufeld* Károly II. oszt. tanulók a futásban. Az intézet segítő-alapja 2572 K 45 f. Az intézetnek ezenkívül nyolc rendbeli alapja van, 8606 K 71 fillér értékben. Az I. osztályba 22, a II-ikba 23, a III-ikba 27 s a IV-ikbe 11 tanuló iratkozott be s ebből az év végére maradt 75. Nyelvre nézve mind magyar s csak egy tanuló beszélt még németül. Helybeli volt 45, zalai 15, a többi más megyékből verődött össze. Sikeresen végzett 81,4%, bukott 18,6%. Legtöbb a német nyelvből. Penzbeli segítséget 80, könyvsegélyt 38 tanuló kapott.

A sümegei felső leányiskoláról, amelyet *Ramasseiter* Vince alapított, a 14-ik s a róm. kat. elemi fiú- és leányiskoláról a 46-ik értesítő együttesen jelent meg. Beszámol röviden a szin-

tén Ramassetter alapította kisdodvórról és az ipariskoláról is. A felső leányiskola I. osztályába 19, a II-ikba 7 tanuló iratkozott be. Ezek közül sümegei 7, a többi vidéki. Valamennyi sikerrel végzett, elégséges osztályzatú sem volt. Az elemi iskola mindennapi folyamánba 319 fiú s 321 leány összesen 640 tanuló volt. Osztályzatot nem nyert 68. Megbukott 70, ez 12 6/10, nek felel meg. Az ismétlőbe 78 fiú s 47 leány járt. A jó tanulók 110 K készpénzt és 23 darab könyvet kaptak. Az ipariskolába 84 tanuló iratkozott be. Az I. osztályba 27, a II-ikba 26, a III-ikba 31 tanuló járt. Fölzabadult 11. Az állam 600 K segédlemben részesítette az iskolát. Az óvóba járó kisdedek száma szertelen hullámzást mutat.

— Ritka orvosi sikerről számolunk be, mely az érdekelt körökben méltó feltűnést keltett. B. budapesti lakos neje több év óta súlyos tüdőhurutban és asztmatikus nehézségekben szenvedett, amihez két év előtt komoly szívbjaj is járult. Ez év tavaszán már legsúlyosabb válságba sodorta a baj a beteget: a már többször fellépett vízkóróság állandó jellegűtől, az emésztési zavarok elviselhetetlenné váltak, a beteg heteken át eszméletlen állapotban töltött napokat, látóképességét pedig mindkét szemén elvesztette. Orvosai minden reményt föladtak és a kétségbeesett hozzátartozókkal együtt várták az elkerülhetetlen véget. Utolsó kísérletképp dr. Kovács J. fővárosi orvoshoz fordult a család, mint aki új gyógymódja, a „várgyógyítás” révén országos hírnévre tett szert idült, mások által manthetetlennek mondott bajok gyógykezelésében. Dr. Kovács tényleg rövid három hónap alatt a szív- és tüdőbajt mondhatni teljesen rendbehozta, ami még nem annyira meglepő eredmény, hisz ilyenek gyakorisága tette gyógy-eljárását hírnevéssé. Bámulatossá ezen eset az által vált, hogy a nagy hírnevű szemorvosoktól látóideg sorvadásnak minősített szembe, mely az eddigi tapasztalatok szerint menthetetlenül vakosra vezet, a kúra hatása alatt önként és elég gyorsan visszafejlődik, amennyiben a beteg látóképessége napról-napra javul. Ez oly ritka és meglepő eredmény, mely mindennél meggyőzőbben bizonyítja, hogy Kovács dr. önálló és eredeti gyógymódja igazán egészséges és helyes elvekből indult ki és hivatva van a most divó gyógyirányban nagymérvű és a szenvedő emberiség érdekében igen üdvös változásokat előidézní. Kovács dr. intézete Budapest, V., Váci-körút 18. sz. alatt van.

— Új könyv. Lapunk szerkesztője és Győrffy János szécsővárosi tanító, jónévv tanhőnyviró megírták Zalavármegye földrajzát a népiskolák III. osztálya számára. A könyvecske első részében a földrajzi előismereteket nyújtja, második részbe pedig vármegyénk földrajzát ismerteti. A könyvet a Szent István-Társulat adta ki, igen szép kiállításban, számos csinos képpel díszítve, Zalavármegye színes térképét is tartalmazza. A jó magyaros és a gyermekek felfogásának megfelelő nyelven írt munkát ajánljuk a tanítók figyelmébe. Ára csak 32 fillér.

— Szülőgazdák figyelmébe. A földmivélségi miniszter 48.886. számú rendeletével f. évi július 1-től a szénkének métermázsáját 30 K-ról 31 K-ra emelte, azonban a bizonyos szénké negraktárak által szedhető maximális díj jövőre is 1 K 20 f marad. Ellenben a hordóbiztosítékot leszállította, még pedig: 1 métermázsás hordó 15, 2 métermázsás 25, 3 métermázsás 35 és 5 métermázsás hordó 45 K. A rendelet utasítja a kezelőket, hogy e biztosítékot *kívétel nélkül* mindenkitől szedjék be s erről elismervényt adjanak. Ezentúl biztosíték nélkül sem kötelezvényre, sem váltóra, sem semmiféle jóállásra szénkéneget ki nem szolgáltat a kezelő. Aki a hordót 3 hónapon belül nem, vagy sértett állapotban szállítja vissza, annak biztosítékát az adóhivatalba befizetik s a hordó ára és a biztosíték között levő különbséget 18, 15, 25, illetve 35 koronát behajtják. Aki a hordót be nem szállította, szénkéneget sem kap mindaddig, míg a hordót be nem szolgáltatta.

— Páros bajvívás. Hőse két diákgyerek, 13—14 évesek. Ketten szerelmesedtek bele egy barna arcú, nagy szemű leánykába. Ez szintén az iskolapadján nyelte a port s tanulta a levelezést. A leánya a két udvarló közül — mint 13 éves ideálislához illik — csak az egyikhez vonzódott. A mellőzött vetélytárs szíve mély bánatában levelet írt hát hozzá, esengve, hogy ejtse el szerencsés társát s öt tegye boldoggá nagyra-becsült szerelmével. A leánya megmutatta a levelet választótjának. Ez „méltó haragra lobbant a vakmerény miatt” s a stíluszika óra előtt az egész osztály személtárára arcul teremtette intrikus vetélytársát. „Hah! ez súlyos sértés, ez vért kíván! csattant föl a rémregényektől telt 13 éves szeladen, a gyalázatot csak vér moshatja le.” És elküldé segédjeit a sértő fölhöz. Ez elfogadta kihívást s megnevezte segédeit. Ezek kardpárbajban állapodtak meg s hogy a szá-

bályokban hiba ne essék, egyik társukat az orvosi tisztre is fölkerítették. Kifaragtak két faszindelyt, végükbe hosszú drótszögeket verének s megvolt a kard. Szünet délutánján pontosan megjelentek a párbaj színhelyén, a vár udvarán, a festői romok között Málta környék a lovagi mérkőzéshez. Hadd lássák az ő szellemeik, hogy „nem fajult el az ősi sziltyavér”. A békítés li-ábaváló kísérlet maradt. Hevesen csaptak össze s a levélirő intrikus — ime a költői igazságszolgáltatás! — csakhamar két ütessel a karján s egy karcolással a mellén megbíthódott. A be-ösületnek elég volt téve. Fölvették a jegyző-könyvet, de a *Sümege és Vidékében* — nem közölték. A fránya direktor mégis nyomára jött a komoly lovagi tusának. Mire a hősök visszatértek a puha családi fészekbe, már otthon várta őket a direktor úr levele és a papa meggyfa-pipa-szára. És igazán lovagga tettetének. De nem a vállukon, hanem azon a ponton, ahol leggyorsabban szakad a térdig érő nadrág. És nem lovagi kardtól, csak a pipaszártól. Ez lón gyászos vége a páros bajvívásnak.

CSARNOK Bözsikének.

Vidám kicsi arcod magam előtt látom,
Minden ébredésen, minden álmódáson.
Hallgatom a szíved hangos dobogását,
Parányi ajkadnak édes kacagását...
Ragyogó két szemed, benne van az élet...
Meglátom magamat, mikor belenézek.
És milyen büszke vagy szőke kis hajadra!
Annely lágyan simul fehér homlokodra.
Apró gyenge lábaid szinces nyugovásban,
Mégsem fáradsz el az örökös futásban.
Még az őzike is megirigyelhetne!
Édes kicsi Bözsim! — gyere az ölembé!
— Hagyjál fel egy percre, mostan a játsszával,
S öleld át a nyakam forró szorítással.
Hogyha meghallgatnál egy rövidke percre,
Éppen egy kis mesét tudnék a részedre:
Egy apró egérről, aki hogy megjárta...
Mert nem hallgatott a mamája szavára.
Pedig hányszor mondta, mennyiszor kérlette:
— Legyen szófogadó, maradjon mellette!
De a kicsi egér nem hallgatott másra,
Nem ügyelt a szóra, se a jó tanácsra.
S hogy senki sem látta, kiszökött a házból,
Hogy valamit lásson a kerek világból...
Jaj! de nem sokáig gyönyörködött benne,
Mert egy csunya macska rögtön észrevette.
Egy pillanat nem sok — de még azt se várta,
Ugy robant a szegény, védtelen jószágára!
Mondjam-e még tovább? mondjam-e még végig?
A nagy ijedelmet — a nagy szenvedést?...
Othon úgy siratták, egyre visszavárták,
Bizony nem tudom én, talán most is várják!
— Oh! de mi lett? — hogy lám! könnyes szem
[met látok.

Hol a nevetésed? hol a mosolygásod?
Letörölöm a könnyed, add ide az arcod!
Soh'se lássak többé rajt' ilyen harmatot!
No lám! szegény egér sorsát megsirattad...
Adj a jó Isten, ne sirass nagyobbat.
Legyél mindég kedves, szófogadó lányka,
Szeresd anyuskádat, halgass a szavára!
— Elmulik az idő, mint egy röpké álom,
És te nagy lány leszel, kicsi gyöngyvirágom.
— Édes kis testvérem! azt kívánom néked,
Hogy csak boldogságból legyen osztályrészed.
A bú elkerüljön — kék szemednek fénye,
Sohase törjön meg könnyek özönébe!
Órizd meg a hitet ártatlan szívedben.
Remélj boldogságot, élj nagy szeretetben!
— Egyet úgy szeretnék — egyért folyton esdek
Maradj még sokáig, ilyen apró gyermek!
Ne tud mi az élet, ne tud mi a bánat,
Add ide az édes, hallgató kis szádát...
Hallgatom a szíved hangos dobogását,
Hadd halljam az ajkad édes kacagását!
Vidám kicsi arcod, itt előttem látom...
Édes apró Bözsim! én aranyvirágom.

Horánszky Margit.

2241/ik. 1904.

Arverési hirdetmény kivonat.

A sümegei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatának özv. Német Jánosné Horvát-Terézia végrehajtást szenvedő elleni 193 K 29 fl. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a zalaezerszegi kir. törvényszék területén lévő szentgrót mezővárosi 205 sz. tjkvhen I. 239 hrsz. alatt Flerner Vilmos tulajdonának felvet ingatlanra a C 1027/91 sz. alatt Varga Elek javára bekelezett haszonélvezeti jog fenntartásával 1769 kor. kiküldési árban az árverést el. engedte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1904. évi július hó 18-ik napján délelőtti 10 órakor Zala-szentgrót községhezánál a tki hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladatul fog.

Árverezni szándékozóik tartoznak az ingatlan becslésének 10 %-át vagyis 176 K 90 f-t, készpénzben vagy az 1881. LX.

L.c. 42 §-ában jelzett árlólyammal számított s az 1881. évi nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. L.c. 170 §-a értelmében a fentpáruzek a bíróságnál előleges elhelyezé-éről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A sümegei kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság Sümege, 1904. évi május 2-ik napján.

Szerdahely, kir. aljbíró

Mindenféle TÉGLA

ugy mint: faltégla, lyukas és tömör sajtolt faltégla, igen alkalmas nyers építkezésekhez, továbbá hódfarku és hornyolt tetőcserep, valamint orr, kövezet-, kut-, csatorna-, párkány- és jászoltégla, ugy alagcső is a legjobb minőségben bármely állomásra szállítva kapható az alant nevezett téglagyárban.

Árjegyzékkel és mintával szívesen szolgál
Uradalmi Göztéglagyár
Sárvár.

30 napi próba!

A világhírű John Scott, Mar-
litt és Holzer amerikai
órágyárosok megbízásából,
kik gyártmányukat Európában is
híressé akarják tenni és ezáltal az
ölelést Syst Roskopfé jegyű órákat
tulversenyezni, küldök utánvétellel
vagy az összeg előzetes beküldése
mellett.

csak 2 ft. 80 kr.-ért

Egy igen nélkülözhetetlen nikel anker remontoir »Scott Watch Patent jegyű zsebrát, erős 36 óras, pillanatra pontosan járó nikel szerkezettel, románczított előlappal, peremutatóval 5 évi jótállás mellett. (Mindzen zsebrához egy elegáns goldin órárauc és reklámleikk ingyen mel-
lékelletik).

Nem megfelelőnél a pénz vissza azért kockáztatás kizárva.

M. J. Holzer

Óra és aranyáru gyári raktár nagyban.
Krakau (Öst.) Dietelsgasse 66.

A cs. és kir. állambizalmnokok szállítója.

Képes árjegyzék órákról és aranyárukról ingyen és bérmentve.

Ügynökök kerestetnek
Hasonló hirdetések utánzatok.

VILÁGHIRŰ

a „RECORD” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságú arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismert levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastel-festésben 20 K.
fénykép után 48-63 cm. nagyságban
Legfinomabb kivitelű Brom-Platin 5 K.
és krétarajz ára

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságú festményt készítenk mindenkinék teljesen ingyen, ha részünkre 5 rúndelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„RECORD”

festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 46.

**BRÁZAY FÉLE
SÖSBORSZESZ**

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!

Scharpf Jenő

fogtechnikus Kőszegről, tartózkodik Sümege f. hó 14-től 25-ig a „Korona“ szállodában.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használtban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműek mosására, a Schicht által ujjonnan feltalált mosókivonat,

„Asszonydicséret“

védjeggyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

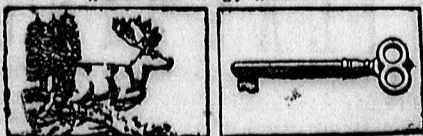
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkent.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy fehérebb, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Néikülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

Borúsáradni kívánok arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Eladó

egy sötétszürke, hibanélküli ponnyló, arabs faj 140 cm magas, 7 éves, nagyon szelid, jó paripa és kocsiló. Megtekinthető az eötvösi állomáson.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés és más ideges bajban szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve a szabd. hattyú gyógyszerár Altal Majna-Frankfurt

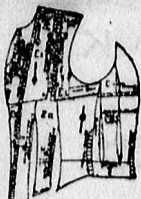
Gyógyszertáramat

július hó elejétől a Takarékpénztár átellenébe helyezem át.

Posgay Andor

gyógyszerész.

Csabrendek.

Gyári jegy.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradtság nélkül készítheti

ruháját a Guschelbauer Antal-féle

szabályozható női derék-szabászati készülék

segélyével anélkül, hogy a szabászati rajtot megtanulta volna.

Eme készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott.

Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett!

Egy készülék ára 3 korona.

Utánvét mellett!

Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON.

Képviselek minden helységben kerestetnek.

Magyarazatot ingyen küldök.

Pollák Testvérek

cementárú-, márvány-mozaik és fémfényű-lemez-gyár
beton-építkezési-vállalat és építőanyagok gyári raktára

Tapolcán.

Bátrak vagyunk az alantabb felsorolt, általunk készített cement árukra, valamint raktáron levő építő anyagokra a közönség becses figyelmét felhívni.

Elsőrendű minőségű különös olcsó cementlapokat: előház-, templom-, folyosó-, konyha-, udvar-, járda-, istálló- és egyéb kövezetekre.

Terazzo-márvány-mozaik burkolat, márvány-mozaik és fémfényű-lapokat.

Mindennemű cement-beton-burkolatot.

Csömöszölt betonból készített csöveket mezei utakhoz szükséges hidaknál, átjáróknál és átereszeknél.

Lépcsőket, jászolok, loabraktartók, kutyakávák, hornyolt tetőcserepek.

Mindennemű tetőfedésre:

Kátrányos és aszfalt köfedél és elszigetelő-lemezeket 10 méteres tekercsekben.

Mint olcsó és kitűnő minőségű famentesítő-szer:

Kátrány és Carbolineum

építkezésekre és gazdasági eszközökre, használt fák vízmentessé tétel, valamint szőlőkarók, deszkák, zindelyek korhadás és rothadás ellen való megóvás céljából.

Elvállalunk nedves falak szárazzá tételét a legjutányosabb árak mellett.

Megtisztelő becses rendeléseit kérve

kiváló tisztelettel

Pollák Testvérek.

Megérkeztek Sümege!

Grünfeld J. szabó üzletébe a legújabb nyári valódi hazai divatszövetek, melyből a legolcsóbb és legelőnyösebb feltételek mellett készítik a legjobb fővárosi munkások által divatos öltönyt, felöltőt, rendingot (ulster) és külön divatmellényeket. Raktáron tartok kész férfi-, fiu- és gyermekruhákat, porköpenyeket. Készítik legújabb szabás szerint mindennemű papi ruhákat, cinadát, reverendát; vasuti tisztai és altisztai egyenruhákat, sport öltönyöket és divatos női kabátokat, mindennemű Libéria ruhákat. — Nagy választék Lawn-tennis öltönyök és piké mellényekből. — Az üzletemben készült ruhák minden hónapban kétszer díjtalanul vasalhatnak. — Vidéki meghívásra dús választékú mintáimmal személyesen megjelenek. Szíveskedjék megkérni a legújabb minőségű szövetek és minden hozzávaló bélések. — Gyári árban kaphatók a legújabb minőségű szövetek és minden hozzávaló bélések. — Becces támogatását kérve, maradok teljes tisztelettel

Grünfeld J. férfi-szabó.

Nyomatott Horvát Gábor könyvnyomdájában, Sümege.